

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 8. 2013
COM(2013) 599 final

2013/0289 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/641/ES týkajúce sa Fidžijskej republiky a predlžuje sa jeho platnosť

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Vojský prevrat v roku 2006 viedol ku konzultáciám podľa článku 96 revidovanej dohody z Cotonou. Ich výsledkom boli v apríli 2007 dohodnuté záväzky týkajúce sa ľudských práv, zásad demokracie a právneho štátu. Rada dňa 1. októbra 2007 vo svojom rozhodnutí 2007/641/ES rozhodla o vhodných opatreniach pre Fidži s cieľom stanoviť stupeň súbežnosti medzi rešpektovaním dohodnutých záväzkov zo strany Fidži a rozvojovou spoluprácou.
2. Dňa 10. apríla 2009 však prezident Fidži zrušil ústavu, odvolal všetkých sudcov a vyhlásil, že voľby sa budú konať najneskôr v septembri 2014. Fidži tým jednostranne porušilo kľúčové záväzky, ktoré dalo EÚ v apríli 2007. Stalo sa tak deň po tom, ako odvolací súd vyhlásil vymenovanie vojenskej vlády po prevrate v roku 2006 za nezákonné. Na Fidži bol navyše vyhlásený výnimočný stav a sloboda prejavu sa značne obmedzila.
3. Po tomto negatívnom vývoji Rada 24. septembra 2009 svojím rozhodnutím 2009/735/ES rozhodla predĺžiť do 31. marca 2010 platnosť vhodných opatrení stanovených v rozhodnutí 2007/641/ES, ktorá sa mala skončiť 1. októbra 2009. V dôsledku ďalších oneskorení implementácie záväzkov dohodnutých s EÚ Rada 29. marca 2010 rozhodnutím 2010/208/EÚ rozhodla predĺžiť platnosť vhodných opatrení pre Fidži stanovených v rozhodnutí 2007/641/ES do 1. októbra 2010. Platnosť opatrení Rada opäť predĺžila 27. septembra 2010 rozhodnutím 2010/589/EÚ do 31. marca 2011, ďalej 31. marca 2011 rozhodnutím 2011/219/EÚ do 30. septembra 2011 a 26. septembra 2011 rozhodnutím 2011/637/EÚ do 30. septembra 2012.
4. Po určitom pozitívnom vývoji začiatkom roka 2012; konkrétne tým, že 7. januára 2012 bolo zrušené nariadenie o výnimočnom stave a 9 marca 2012 sa spustil politický proces, ktorý mal viesť k novej ústave do marca 2013 a opätovnému nastoleniu ústavnej demokracie po nových parlamentných voľbách najneskôr do septembra 2014; Rada rozhodnutím č. 2012/523/EÚ dňa 24. septembra 2012 rozhodla, že by sa malo zväziť prípadné opätovné zapojenie Fidži do programovania budúcej rozvojovej pomoci, pričom zároveň predĺžila platnosť vhodných opatrení do 30. septembra 2013.
5. Hlavným zdrojom financovania sú pre Fidži sprievodné opatrenia pre krajiny, ktoré podpísali niekdajší protokol o cukre. Pomoc je poskytovaná prostredníctvom mimovládnych subjektov (regionálne a mimovládne organizácie), aby sa zmiernili hospodárske a sociálne dôsledky reštrukturalizácie odvetvia cukru, a to podporovaním diverzifikovaného trhového poľnohospodárstva, alternatívnych spôsobov obživy a činností, ktoré sú zdrojom príjmu pre najviac postihnuté skupiny obyvateľstva a tiež znižovaním rizika prírodných katastrof. Z celkového prídely 60 miliónov EUR z viacročného indikatívneho programu na roky 2008 – 2010 v rámci 10. ERF bolo na zmiernenie sociálnych problémov vyčlenených len 8 miliónov EUR (ročný akčný program na rok 2010). Zvyšných 52 miliónov EUR sa nevyužilo pre nedostatočný pokrok zo strany Fidži, pokiaľ ide o obnovu demokratickej vlády. Ďalší prídely vo výške 49 miliónov EUR bol schválený v rámci 10. ERF pre viacročný indikatívny program na roky 2011 – 2013, 17 miliónov EUR bolo vyčlenených v roku 2011 a 2012 na programy kľúčových služieb pre poľnohospodárstvo a programy alternatívneho spôsobu obživy a 31 miliónov EUR sa má do konca roka 2013 vyčleniť na podporu odvetvia cukru.

6. V júni 2012 sa vytvoril ústavný výbor. Po rozsiahlych verejných konzultáciách výbor v decembri 2012 dokončil návrh ústavy. Polícia následne skonfiškovala tento návrh ústavy a premiér poveril vládny tím právnikov zostavením návrhu novej ústavy, ktorý mal byť revidovaný a dokončený ústavodarným zhromaždením do konca marca 2013. V polovici januára 2013 bol uverejnený nový kontroverzný výnos o (opätovnej) registrácii politických strán zavádzajúci množstvo obmedzení, z ktorých mnohé nie sú v súlade s medzinárodným obyčajovým právom. Výnos bol zmenený v polovici februára, pričom zaviedol ešte ďalšie obmedzenia. Počas svojho verejného prejavu dňa 21. marca premiér predstavil nový návrh ústavy ľuďom a informoval krajinu, že ústavodarné zhromaždenie nebude vytvorené vzhľadom na skutočnosť, že politické strany nie sú registrované v súlade s novým výnosom. Namiesto toho vyzval ľudí aby doručili svoje pripomienky k návrhu ústavy priamo, rozličnými spôsobmi. V súčasnosti vláda návrh ústavy finalizuje po tom, čo dostala asi 1100 pripomienok. Stále nie je jasné, do akej miery sa verejné pripomienky zohľadnia v novej ústave.
7. Na Fidži sa začal historický proces novej demokratizácie. Nasledujúce kroky by mali viesť k transparentnému, dôveryhodnému a participatívnemu volebnému procesu a k demokratickým voľbám. Míľniky na ceste za týmto cieľom sa stále posúvajú, v dôsledku čoho Komisia navrhuje Rade predĺžiť platnosť súčasnej politiky a vhodných opatrení o 18 mesiacov s možnosťou prehodnotiť vhodné opatrenia novým rozhodnutím Rady kedykoľvek v ďalšom období.
8. S cieľom podnietiť Fidži, aby pokračovalo na ceste k obnoveniu demokracie, právneho štátu a plného rešpektovania ľudských práv a základných slobôd a s ohľadom na konečný cieľ normalizovať vzťahy s touto krajinou, by EÚ mala zintenzívniť politickú angažovanosť na Fidži a opätovne nadviazať politický dialóg, ktorého účelom bude revízia a aktualizovanie záväzkov dohodnutých s Fidžijskou republikou v roku 2007, aby bolo možné vypustiť zastarané položky a zosúladiť požadované záväzky s novou ústavou. Dôležitá časť tohto dialógu by sa viedla počas kľúčového obdobia demokratizačného procesu na Fidži, keďže v krajine sa blížila voľba, ktoré sa majú konať najneskôr v septembri 2014.
9. Navrhuje sa oznámiť toto rozhodnutie dočasnej vláde Fidži formou pripojeného návrhu listu prezidentovi Nailatikauovi a informovať ho o tom, že:
 - a) EÚ očakáva ďalšie kroky, ktoré povedú k transparentnému, participatívnemu a dôveryhodnému volebnému procesu, k slobodným a spravodlivým voľbám a k obnoveniu demokracie na Fidži.
 - b) pokrok dosiahnutý na ceste k obnoveniu ústavného poriadku bude pre EÚ smerodajný pri prijímaní budúcich rozhodnutí o rozvojovej spolupráci a EÚ je v tomto duchu ochotná zapojiť sa do prípravy programovacieho procesu 11. ERF a v náležitom čase oznámiť orientačný národný prídelený prostriedkov, pričom sa predpokladá, že k finalizácii, podpísaniu a implementácii programových dokumentov 11. ERF dôjde s nástupom demokraticky zvolenej vlády, a že
 - c) EÚ navrhuje zintenzívniť politický dialóg s cieľom revidovať dohodnuté záväzky z roku 2007 a primerane prispôbiť vhodné opatrenia, pričom konečným cieľom je normalizácia vzťahov s Fidži.
10. Zmenené vhodné opatrenia budú výsledkom revízie a aktualizácie dohodnutých záväzkov z roku 2007 formou politického dialógu a budú odrážať súčasný politický a právny kontext Fidži. Programové rokovania o 11. ERF môžu pokračovať v súlade

s rozhodnutím Rady z roku 2012, ako aj v súlade s oznámením orientačného prídely Fidži v rámci 11. ERF, hneď ako to umožnia potrebné rozhodnutia o zriadení budúceho ERF.

Záver

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa žiada, aby Rada prijala pripojený koncept návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa mení a predlžuje platnosť vhodných opatrení pre Fidžijskú republiku.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/641/ES týkajúce sa Fidžijskej republiky a predlžuje sa jeho platnosť

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Dohodu o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanú v Cotonou 23. júna 2000¹ a revidovanú v Ouagadougou v Burkina Faso 22. júna 2010² (ďalej len „dohoda z Cotonou“), a najmä na jej článok 96,

so zreteľom na Vnútornú dohodu medzi zástupcami členských štátov zasadajúcich v Rade o opatreniach, ktoré sa majú prijať, a postupoch, ktoré sa majú dodržiavať pri vykonávaní dohody z Cotonou³, a najmä na jej článok 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce (ďalej len „nástroj rozvojovej spolupráce“)⁴, a najmä na jeho článok 37,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rozhodnutie Rady 2007/641/EC⁵ bolo prijaté s cieľom prijať vhodné opatrenia po porušení základných prvkov uvedených v článku 9 dohody z Cotonou a hodnôt uvedených v článku 3 nástroja rozvojovej spolupráce.
- (2) Platnosť týchto opatrení bola predĺžená rozhodnutím Rady 2009/735/ES⁶, a následne rozhodnutiami Rady 2010/208/EÚ⁷, 2010/589/EÚ⁸, 2011/219/EÚ⁹, 2011/637/EÚ¹⁰ a 2012/523/EÚ¹¹, pretože Fidžijská republika nielenže zatiaľ nespĺnila dôležité záväzky, s ktorými súhlasila počas konzultácií v apríli 2007 a ktoré sa týkajú základných prvkov dohody z Cotonou, ale navyše v rámci mnohých týchto záväzkov došlo aj k závažnému regresívnemu vývoju.
- (3) Keďže od apríla 2007 došlo k významným zmenám vo vývoji situácie, bude potrebné záväzky dohodnuté s Fidžijskou republikou primerane revidovať. Tieto záväzky sa

¹ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3.

² Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3.

³ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁴ Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41.

⁵ Ú. v. EÚ L 260, 5.10.2007, s. 15.

⁶ Ú. v. EÚ L 262, 6.10.2009, s. 43.

⁷ Ú. v. EÚ L 89, 9.4.2010, s. 7.

⁸ Ú. v. EÚ L 260, 2.10.2010, s. 10.

⁹ Ú. v. EÚ L 93, 7.4.2011, s. 2.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 252, 28.9.2011, s. 1.

¹¹ Ú. v. EÚ L 263, 28.9.2012, s. 2.

budú revidovať v kontexte politického dialógu s prihliadnutím na súčasnú právnu situáciu. Proces prípadného opätovného zapojenia do programovania budúcej rozvojovej pomoci by mal pokračovať.

- (4) Platnosť rozhodnutia 2007/641/ES sa končí 30. septembra 2013. Je vhodné zodpovedajúcim spôsobom aktualizovať jeho obsah a predĺžiť jeho platnosť.
- (5) Európska únia nadviaže politický dialóg s cieľom prehodnotiť a aktualizovať dohodnuté záväzky z roku 2007 a náležite prispôbiť vhodné opatrenia.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2007/641/ES sa týmto mení takto:

V článku 3 sa druhý odsek nahrádza takto:

"Platnosť rozhodnutia sa končí 31. marca 2015. Preskúma sa pravidelne najmenej raz za každých šesť mesiacov."

Článok 2

List v prílohe k tomuto rozhodnutiu je určený Fidžijskej republike.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Návrh listu

J.E: Ratu Epeli NAILATIKAU

prezident Fidžijskej republiky

Suva

Fidžijská republika

Vaša Excelencia,

Európska únia (EÚ) prisudzuje veľkú dôležitosť ustanoveniam článku 9 dohody z Cotonou a článku 3 nástroja rozvojovej spolupráce. Partnerstvo AKT – EÚ je založené na rešpektovaní ľudských práv, zásad demokracie a právneho štátu, ktoré sú základnými prvkami dohody z Cotonou a tvoria základ našich vzájomných vzťahov.

Od rozhodnutia EÚ o vhodných opatreniach po vojenskom prevrate v roku 2006 uplynulo 6 rokov a odvtedy bol s Fidži dohodnutý súbor záväzkov.

EÚ konštatuje, že od roku 2007 niektoré z dohodnutých záväzkov zastarali a niektoré je potrebné vzhľadom na nový právny rámec na Fidži revidovať. Keďže pre vyhodnotenie pokroku v reformách na Fidži je potrebný vhodný základ, musíme zrevidovať uvedené záväzky spoločne, prihliadajúc na súčasnú situáciu a právny rámec.

EÚ sa preto rozhodla zahrnúť do svojho nového rozhodnutia o vhodných opatreniach požiadavku, aby EÚ nadviazala s Fidži intenzívny politický dialóg podľa článku 8 dohody z Cotonou. Ten sa má uskutočniť s cieľom spoločne revidovať dohodnuté záväzky z roku 2007 a náležite prispôsobiť vhodné opatrenia (pripojené k tomuto listu), ktoré tvoria nevyhnutné kroky na ceste k rešpektovaniu ľudských práv, opätovnému nastoleniu demokracie a rešpektovaniu právneho štátu, až kým obe strany neprídu k záveru, že intenzívny dialóg splnil svoj účel.

Keďže na Fidži stále pretrvávajú určité obmedzenia niektorých ľudských práv a základných slobôd, ako aj vo svetle nevyhnutnej revízie dohodnutých záväzkov, EÚ sa rozhodla predĺžiť platnosť vhodných opatrení o 18 mesiacov, t.j. do 31. marca 2015. Toto opatrenie zabezpečí potrebnú flexibilitu a poskytne EÚ aj Fidži čas potrebný na odsúhlasenie záväzkov, na náležité prispôsobenie vhodných opatrení a na to, aby vláda mohla uskutočniť voľby plánované na september 2014.

EÚ bude monitorovať pokrok na ceste k opätovnému nastoleniu ústavného poriadku, ktorý bude pre EÚ naďalej smerodajný pri prijímaní budúcich rozhodnutí o rozvojovej spolupráci. V tomto duchu EÚ potvrdzuje svoju ochotu zapojiť sa do prípravy programovacieho procesu 11. ERF a v primeranom čase oznámiť orientačný národný prídelený prostriedkov v rámci tohto procesu. Finalizácia, podpísanie a implementácia programových dokumentov 11. ERF sa naplánuje s nástupom budúcej demokraticky zvolenej vlády.

Len čo Fidži usporiada slobodné a spravodlivé voľby a splní revidované dohodnuté záväzky, uskutoční sa na Fidži misia zameraná na preskúmanie článku 96 v súlade s dohodou z Cotonou. Na základe dohody o odporúčaniach vyplývajúcich z tohto hodnotenia bude následne možné ukončiť vhodné opatrenia pre Fidži podľa článku 96.

EÚ vyzýva dočasnú vládu k nadviazaniu intenzívneho politického dialógu s EÚ v najkratšom možnom čase, aby nastal pokrok v spolupráci v rámci dohody z Cotonou a nástroja rozvojovej spolupráce.

EÚ takisto víta angažovanosť ministerskej kontaktnej skupiny Fóra tichomorských ostrovov, ktorá bola zriadená s cieľom monitorovať pokrok v prípravách Fidži na voľby a pri obnove demokracie a očakáva ďalšie kroky smerom k transparentnému, participatívne a dôveryhodnému volebnému procesu vedúcemu k slobodným a spravodlivým voľbám a k obnoveniu demokratickej vlády na Fidži.

S úctou,

V Bruseli

Za Radu

C. ASHTON

predsedníčka

Za Komisiu

A. PIEBALGS

komisár

Vhodné opatrenia, ktoré budú upravené po revízií dohodnutých záväzkov v rámci intenzívneho politického dialógu, sú tieto:

- humanitárna pomoc a priama podpora občianskej spoločnosti a zraniteľného obyvateľstva môžu pokračovať,
- prebiehajúce činnosti v oblasti spolupráce, zvlášť tie, ktoré patria do 8. a 9. ERF, môžu pokračovať,
- činnosti v rámci spolupráce, ktoré by mohli prispieť k obnove demokracie a zlepšiť správu vecí verejných, sa môžu realizovať, okrem veľmi výnimočných prípadov,
- môže pokračovať vykonávanie opatrení pre rok 2006, ktoré sprevádzajú reformu v oblasti cukru. Fidži 19. júna 2007 podpísalo na technickej úrovni dohodu o financovaní. Je potrebné poznamenať, že súčasťou dohody o financovaní je doložka o pozastavení pomoci,
- počas roka 2007 neboli žiadne prídely pre odvetvie cukru,
- poskytnutie prídela pre odvetvie cukru na rok 2008 záviselo od dôkazov o dôveryhodnej a včasnej príprave volieb v súlade s dohodnutými záväzkami, najmä pokiaľ ide o sčítanie ľudu, nové vymedzenie volebných obvodov a reformu volebného systému v súlade s ústavou, ako aj od prijatia opatrení na zabezpečenie fungovania úradu pre voľby vrátane vymenovania osoby dohliadajúcej na priebeh volieb do 30. septembra 2007 v súlade s ústavou. Možnosť získania prídela pre odvetvie cukru na rok 2008 zanikla 31. decembra 2009,
- možnosť prídela pre odvetvie cukru na rok 2009 bola zrušená v máji 2009, pretože dočasná vláda sa rozhodla odložiť všeobecné voľby do septembra 2014,
- možnosť prídela pre odvetvie cukru na rok 2010 bola zrušená pred 1. májom 2010, pretože sa nedosiahol žiadny pokrok pri demokratizácii krajiny, avšak vzhľadom na kritickú situáciu v odvetví cukru a s cieľom zmierniť negatívne sociálne dôsledky bola určitá časť prídela vyhradená na účely priamej pomoci obyvateľstvu, ktoré je priamo závislé od produkcie cukru. S týmito prostriedkami však nakladá delegácia EÚ v meste Suva a neposkytujú sa prostredníctvom vládnych orgánov Fidži,
- príprava plánovania 11. ERF sa môže začať, aby Fidži mohlo očakávať, že mu bude v náležitom čase oznámený orientačný prídela.
- do úvahy by mohla prichádzať osobitná pomoc na prípravu a plnenie kľúčových záväzkov, najmä pomoc pri príprave a/alebo uskutočňovaní volieb,
- regionálna spolupráca a zapojenie sa Fidži do tejto spolupráce nie sú dotknuté,
- záväzky sa budú monitorovať v súlade s podmienkami uvedenými v prílohe k tomuto listu, ktoré sa týkajú pravidelného dialógu, účinnej spolupráce s misiami zameranými na hodnotenie a monitorovanie, ako aj podávania správ.

ZÁVÄZKY DOHODNUTÉ S FIDŽIJSKOU REPUBLIKOU V ROKU 2007

A. Dodržiavanie demokratických zásad

Závazok č. 1

Slobodné a spravodlivé parlamentné voľby, ktoré sa budú konať do 24 mesiacov od 1. marca 2007, budú vyhodnotené v záveroch hodnotiacej správy, ktorá by mala byť vypracovaná nezávislými hodnotiteľmi vymenovanými sekretariátom Fóra tichomorských ostrovov. Prípravy samotného konania volieb budú spoločne monitorované a podľa potreby upravované a revidované na základe vzájomne dohodnutých kritérií. Z toho vyplýva najmä , že:

- dočasná vláda prijme do 30. júna 2007 harmonogram ukončenia jednotlivých etáp v rámci prípravy nových parlamentných volieb,
- harmonogram stanoví časový rámec pre sčítanie ľudu, nové vymedzenie volebných obvodov a reformu volebného systému,
- vymedzenie volebných obvodov a reforma volebného systému sa uskutoční v súlade s ústavou,
- do 30. septembra 2007 sa v súlade s ústavou prijmú opatrenia na zabezpečenie fungovania volebného úradu vrátane vymenovania osoby dohliadajúcej na priebeh volieb,
- vymenovanie viceprezidenta sa uskutoční v súlade s ústavou.

Závazok č. 2

Dočasná vláda v procese prijímania dôležitých legislatívnych, fiškálnych a iných politických iniciatív a zmien zohľadní konzultácie s občianskou spoločnosťou a inými relevantnými zainteresovanými stranami.

B. Právny štát

Závazok č. 1

Dočasná vláda vynaloží maximálne úsilie, aby zabránila bezpečnostným zložkám vydávať stanoviská na účely zastrásovania.

Závazok č. 2

Dočasná vláda je garantom ústavy z roku 1997 a zaručuje normálne a nezávislé fungovanie ústavných inštitúcií, napr. Výboru pre ľudské práva na Fidži, Výboru služieb vo verejnom záujme a Výboru ústavných orgánov. Zachová sa značná nezávislosť a funkčnosť Veľkej rady kmeňových náčelníkov.

Závazok č. 3

Nezávislosť súdnictva sa v plnej miere rešpektuje, aby mohlo pracovať nezávisle, a všetky dotknuté strany rešpektujú jeho súdne rozhodnutia, a najmä:

- dočasná vláda do 15. júla 2007 zabezpečí vymenovanie tribunálu podľa článku 138 ods. 3 ústavy,
- akékoľvek vymenovanie a/alebo odvolanie sudcov sa odteraz bude uskutočňovať v úplnej zhode s ústavnými ustanoveniami a procesnoprávnymi pravidlami,

- armáda, polícia ani dočasná vláda v žiadnom prípade nezasiahnu žiadnou formou do súdneho konania, čo znamená aj plné rešpektovanie právnickej profesie.

Závazok č. 4

Všetky trestné konania vo veci trestného činu korupcie sa budú viesť náležitými súdnymi postupmi a akékoľvek iné orgány, ktoré môžu byť určené na vyšetrovanie údajných prípadov korupcie, budú konať v ústavných medziach.

C. Ľudské práva a základné slobody

Závazok č. 1

Dočasná vláda uskutoční všetky nevyhnutné kroky, aby sa zabezpečilo, že v prípade všetkých obvinení z porušovania ľudských práv prebehne vyšetrovanie alebo konanie v súlade s príslušnými postupmi a na príslušných orgánoch podľa právnych predpisov Fidžijskej republiky.

Závazok č. 2

Dočasná vláda zruší v máji 2007 nariadenie o výnimočnom stave, pod podmienkou, že nebude nijakým spôsobom ohrozená národná bezpečnosť, verejný poriadok a bezpečnosť.

Závazok č. 3

Dočasná vláda sa zaväzuje zabezpečiť Výboru pre ľudské práva na Fidži plne nezávislý výkon funkcií, ktorý je v súlade s ústavou.

Závazok č. 4

Sloboda prejavu a sloboda médií sa plne rešpektujú vo všetkých formách tak, ako to stanovuje ústava.

D. Kontrola záväzkov

Závazok č. 1

Dočasná vláda sa zaväzuje viesť pravidelný dialóg s cieľom umožniť overovanie dosiahnutého pokroku a poskytovať orgánom/predstaviteľom EÚ a Európskej komisii úplný prístup k informáciám o všetkých záležitostiach týkajúcich sa ľudských práv, mierovej obnovy demokracie a právneho štátu na Fidži.

Závazok č. 2

Dočasná vláda v plnej miere spolupracuje so všetkými misiami EÚ na účely hodnotenia a monitorovania pokroku.

Závazok č. 3

Dočasná vláda predkladá každé tri mesiace počnúc 30. júnom 2007 správy o pokroku týkajúce sa základných prvkov dohody z Cotonou a záväzkov.

Je potrebné poznamenať, že určité záležitosti sa môžu účinne riešiť len pragmatickým prístupom, ktorý zohľadňuje terajšie skutočnosti a zameriava sa na budúcnosť.